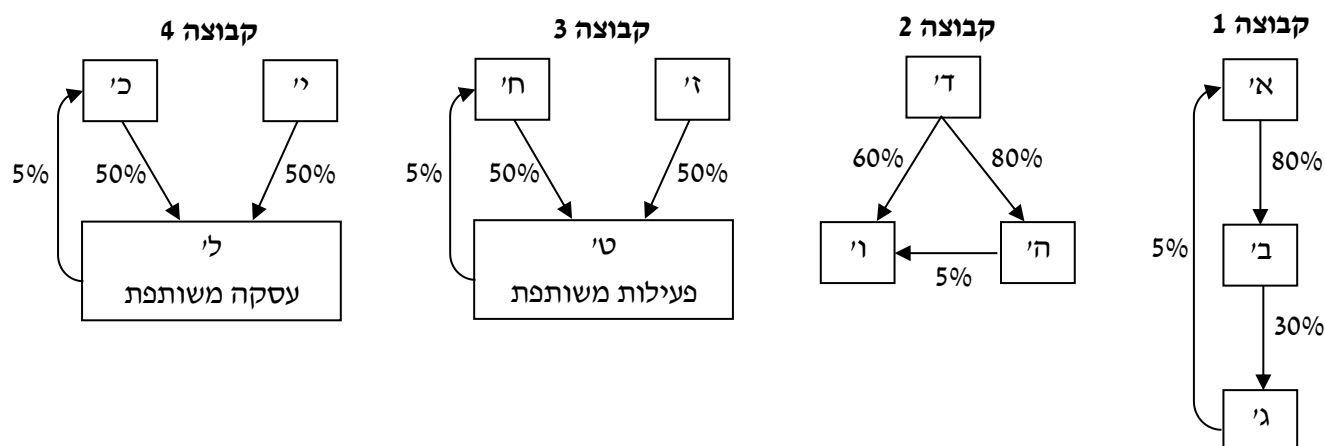

שאלה אמריקאית בנושא מכשירים פיננסיים

להלן ארבעה תרשימים המציגים יעצי החזקות בקבוצות שונות:

להלן מספר טענות הנוגעות לטיפול החשבונאי הנדרש בדוחות החברות השונות שתוארו בקבוצות לעיל:

1. **קבוצה 1** - בהנחה שחברה ג' רוכשת 2% נוספים ממניות חברה א', בדוחות המאוחדים של חברה א' הרכישה תטופל כרכישת מניות באוצר.
2. **קבוצה 2** - בהנחה שחברה ה' רוכשת 2% נוספים ממניות חברה ו', בדוחות המאוחדים של חברה ד' הרכישה תטופל כרכישת מניות באוצר.
3. **קבוצה 3** - בהנחה שחברה ט' רוכשת 2% נוספים ממניות חברה ח', בדוחות של חברה ח' הרכישה תטופל כרכישת מניות באוצר.
4. **קבוצה 4** - בהנחה שחברה ל' רוכשת 2% נוספים ממניות חברה כ', בדוחות האינדיבידואליים של חברה כ' הרכישה תטופל כרכישת מניות באוצר.

מי מבין הטענות לעיל נכונה?

- א. טענה 1 בלבד.
- ב. טענה 2 בלבד.
- ג. טענה 3 בלבד.
- ד. טענה 4 בלבד.
- ה. קיימת יותר מטענה נכונה אחת.
- ו. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

פתרון שאלה אמריקאית בנושא מכשירים פיננסיים

התשובה הנכונה: **טענה 3 בלבד.**

הפחתת הון תתרחש רק במצב בו קיימת החזקה הדדית של מניות, כלומר, מצב בו חברה נשלטת רוכשת מניות של החברה השולטת בה.

בהתאם לחוק החברות, המניות של חברה הרוכשת מניות של עצמה הופכות ל"מניות רדומות", הן מבחינת זכויות ההצבעה והן מבחינת הזכויות ברווחים. כאשר החברה תנפיק אותן בחזרה הן "תתעוררנה".

במצב של 'החזקה הדדית של מניות', חוק החברות קובע כי המניות תהיינה "רדומות חלקית" – אין להן זכויות ההצבעה, אך יש להן זכויות ברווחים (משלמות דיבידנדים ומקנות זכויות בעת פירוק).

בקבוצה 1 חברה א' אמנם שולטת בחברה ב', אך חברה ב' אינה שולטת בחברה ג'. מכאן, השקעתה של חברה ג' במניות חברה א', אינה 'החזקה הדדית' ולכן רכישה נוספת לא תטופל כרכישה של מניות באוצר בדוחותיה המאוחדים של א'. **לכן טענה 1 אינה נכונה.**

בקבוצה 2 חברה ד' שולטת בחברה ה' ובחברה ו'. אך השקעתה של חברה ה' במניות חברה ו' אינה עונה להגדרה של 'החזקה הדדית של מניות' כפי שתוארה לעיל. ולכן רכישה נוספת לא תטופל כרכישה של מניות באוצר בדוחותיה המאוחדים של ד' אלא כעסקה עם המיעוט. **לכן טענה 2 אינה נכונה.**

קבוצות 3 ו-4 מתארות מצבים דומים בהם שתי חברות מחזיקות בשליטה משותפת בהסדר משותף (כל אחת 50%). ההבדל היחיד הוא שבקבוצה 3 מדובר בפעילות משותפת, בעוד שבקבוצה 4 מדובר בעסקה משותפת. עסקה משותפת מטופלת בהתאם לתקן IAS 28 לפי שיטת השווי המאזני, ולכן לא תתרחש הפחתת הון בדוחות ח' – **לכן טענה 4 אינה נכונה.** מנגד, פעילות משותפת מייצגת מצב בו לצדדים להסדר יש זכויות לנכסים, ומחויבויות להתחייבויות, המיוחסות להסדר – ובהתאם מוצג חלקם בנכסים ובהתחייבויות בדוחות הכספיים ("איחוד יחסי"). מכאן, שרכישה של מניות חברה ח' על ידי חברה ט' תטופל כהפחתת הון בדוחות ח'. **לכן טענה 3 נכונה.**